

РЕШЕНИЕ

№ 1368

гр. София, 09.06.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. IV-Б СЪСТАВ, в публично заседание на тридесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Станимира Иванова

Членове: Райна Мартинова
Божидар Ив. Стаевски

при участието на секретаря Донка М. Шулева
като разгледа докладваното от Станимира Иванова Въззивно гражданско дело № 20211100507209 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 и сл. ГПК.

С Решение № 20049882/22.02.2021г. по гр.д. № 45022 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 153-ти състав ЗАД"А." АД, ЕИК **** е осъдено да заплати на М. Н. К., ЕГН ***** на основание на чл. 405 от КЗ сумата от 1402лв., ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – 18.09.2020г., до изплащането ѝ, представляващи обезщетение за претърпени от ищеца имуществени вреди – тотална щета на лек автомобил „Мицубиши“, рег. № ****,; на основание на чл. 78, ал.1 от ГПК съдебни разноски от 727лв

Срещу така постановено решение е депозирана въззивна жалба вх.№ 25045230/12.03.2021г. по регистъра на СРС от ответника по исковите ЗАД"А." АД, ЕИК **** с адрес на управление: гр. София, ул. **** в частта, с която иск е уважен. Изложило е съображения, че решението в тази част е неправилно, постановено при нарушение на съдопроизводствени правила и на материалния закон. Посочило е, че събитието от 18.10.2019г. е изключен риск, застрахован бил нарушил Общите условия по договора, постигнала била извънсъдебна спогодба и не дължал плащане на сумата. Споразумението от 28.01.2020г. уреждало отношенията между страните във връзка с обезщетението за ПТП, ищецът се бил съгласил обезщетението за е 4700лв. и получил същото, това било извънсъдебна спогодба и ищецът нямал основание да претендира по-висока сума. Искането на ищцата било колата да

не сваля от отчет , а да бъде ремонтирана за сумата от 4700лв. по представената оферта, което доказвало че тя не желае плащане на друга сума, страните уредили спора извънсъдебно. Регистрацията на автомобил не била прекратена, независимо че имало тотална щета. Отделно имало основание да се намали претендираното обезщетение, защото единствена причина за ПТП било поведение на водач на застрахован автомобил, той бил проявил груба небрежност и поведението му попадало в хипотеза на чл. 50, т.2 от ОУ и на чл. 395, ал. 4 от КЗ. Не дължал обезщетение за забава защото автомобил не бил свален от отчет. Претендираше е разноски.

Въззиваемият-ищец М. Н. К., ЕГН ***** с адрес: гр. София, ж.к. **** и съдебен адрес: адв. П.Г., гр.София, ул. **** е оспорила жалбата. Посочила е, че решението на СРС е правилно. Няма постигната спогодба между страните, уреждаща спора им. Ремонт на автомобил не бил извършен. Офертата за 4790лв. била с условия, посочени в нея, преди това имало друга оферта. Докато няма плащане на обезщетението застрахователят бил в забава. ПРТ не било настъпило при условията на груба небрежност. Претендирала е разноски.

Съдът, след като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, намира за установено от фактическа страна следното:

Първоинстанционният съд е сезиран с искова молба вх.№ 22017748/18.09.2020г. на **М. Н. К.,** ЕГН ***** срещу **ЗАД"А." АД,** ЕИК ****, с която е поискало от съда да осъди ответника на основание на **чл. 405 от КЗ** (в сила от 01.01.2016г.) и **чл. 86 от ЗЗД** сумата от **1402лв.** /първоначално заявен за 1000лв. – частичен иск целият за 2000лв., изменен по размер на 09.02.2021г/ ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до изплащането ѝ, представляващи обезщетение за претърпени от ищеца **имуществени** вреди по застрахования при ЗАД „А.” АД по застраховка „Каско” полица № 0306X0462768/2019г. лек собствен на М. Н. К. автомобил „Митсубиши”, рег. № ****, причинени при ПТП на 18.10.2019г. на път I-6, км. 183 +400 в посока от гр. Бургас към гр. София. Навела е твърдения, че с ответника сключили договора за имуществена застраховка със застрахователна сума от 9500лв. , при ПТП автомобил бил увреден по предни броня, капак, ляв и десен калник, ляв и десен фар и други, автомобил не можел да се движи , платила 343,20лв. за транспортирането му, обезщетението за вредите било около 7100лв., поискала ответникът да ѝ заплати обезщетение за вредите и за транспортните разходи, но ответникът ѝ платил само 5133,20лв., неплатена останала процесната главница. Не била проявила груба небрежност при ПТП, не била сключвала спогодба с ответника. В продължение на 6 месеца не успяла да ремонтира автомобила за 4790лв., продал останките от него от него за 1500лв. Представената оферта била по искане на застрахователя, първоначално посочената от сервиза цена била по-висока но ответникът не се съгласил с нея, офертата била за части втора употреба, но такива не били намерени и автомобил не бил ремонтиран. Претендирала е разноски.

Ответникът **ЗАД"А."** АД, ЕИК **** в предоставения му срок е оспорил исковете. Навело е твърдения, че изплатил сумата от 5133,20лв. на ищеца, която сума включвала 343,20лв. транспортни разходи и 4790лв. обезщетение за причинени на автомобил вреди, не дължал плащане на други суми. Платеното обезщетение отговаряло на стойността на вредите, а изцяло удовлетворявало искането на ищеца към ответника по представената оферта за 4790лв. Искането било одобрено и представлявало спогодба. Водачът на застрахования при него автомобил проявил груба небрежност и бил единствена причина за ПТП, избрал несъобразена с пътна обстановка скорост. При тотална щета в забава се изпадало след снемане на автомобила от отчет, което в случая не било направено. Претендираше разноски.

По делото са приети неоспорени от страните свидетелство за регистрация, Протокол за ПТП № 1587752/18.10.2019г., носещ подписи на служители на МВР и на водачи на автомобилите, съгласно които ищецът е собственик на автомобил „Мицубиши Спейс Стар“, рег. № ****, на 18.10.2019г. на път I-6, км. 183 +400 в посока от гр. Бургас към гр. София този автомобил бил управляван с несъобразена с пътна обстановка скорост и реализирал ПТП автомобил „Пежо 405“, по „Мицубиши“ вреди са по предна част.

Приета е неоспорена от страните застрахователна полица №0306X0462768/26.03.2019г. съгласно която на 26.03.2019г. страните са сключили договор за застраховка „Каско“ за автомобил „Мицубиши Спейс Стар“, рег. № **** при застрахователна сума от 9500лв. и при общи условия. Съгласно чл. 14.5 от ОУ при умишлено поведение или при поведение при груба небрежност от застрахования, довело причиняване на вреди застрахователят може да откаже плащане на обезщетение за същите. Съгласно чл. 75 и чл. 76.1. от ОУ тотална щета има тогава, когато стойност на ремонт надхвърля 70% от действителната стойност на автомобила и тогава обезщетение се изплаща като от действителната стойност се извади стойността на запазените части.

Приети са фактура с касов бон, разписка, съгласно които Майя Видас е платила 343,20лв. за репатриране на „Мицубиши Спейс Стар“, рег. № **** във връзка с ПТП от 18.10.2019г.

Прието е уведомление за щета, опис.заключение, извлечение от банкова сметка, съгласно които на 19.10.2019г. ищцата е поискала от ответника да ѝ запрати обезщетение за претърпени при ПТП от 18.10.2019г. вреди по „Мицубиши Спейс Стар“, рег. № **** при което е увредена цялата предна част на автомобила, на 22.10.2019г. автомобил е огледан и са констатирани щети по предната му част -, на 12.03.2020г. ответникът е платил на ищеца по щетата 5133,20лв.

Прието е искане от 28.01.2020г. от ищеца до ответника, с което е поискала да се преразгледа решението на застрахователя по щетата, като е посочила, че не желае автомобил да се сваля от отчет, а иска той да бъде ремонтиран

съгласно новата оферта .

Приета е оферта на С.Г.*****ЕООД за ремонт на „Мицубиши Спейс Стар”, рег. № **** съгласно която ремонта на автомобила с алтернативни части и такива втора употреба съгласувано със собственика е 4790лв.

С прието заключение по авто-техническата експертиза вещото лице след запознаване с документи по делото е посочило, че ПТП настъпило поради движени с несъобразена скорост на „Мицубиши Спейс Стар”, рег. № **** навлязъл в насрещна лента за движение, където реализирал ПТП с насрещно движещ се автомобил „Пежо 405”, цялата предна част на „Мицубиши Спейс Стар”, рег. № **** е била увредена, вредите по описа на застрахователя могат да настъпят от ПТП с такъв механизъм. Посочило е, че пазарна стойност на ремонт на тези вреди към дата на ПТП е **12 466,62лв.**, необходимо е било да се репатрира, защото не можело да се движи безопасно след ПТП, стойност на автомобила към този момент е **8846лв.** Запазените части били на стойност от **2654лв.** и така дължимо обезщетение било 6192лв. Стойността на офертата от 4970лв. била постижима само при ползване на алтернативни части и на части втора употреба.

С оглед на така установената фактическа обстановка,съдът намира от правна страна следното:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 от ГПК въззивния съд се произнася служебно по валидността на решението а по допустимостта му – в обжалваната част. По останалите въпроси въззивния съд е ограничен от посоченото в жалбата.

В конкретния случай постановеното по делото решение е валидно и в обжалваната част е допустимо.

По правилността на решението :

Доколкото договора за застраховка е сключен през **2019г.** и застрахователното събитие е настъпило през **2019г.**, то съдът приема, че приложимият материален закон за процесния случай е Кодекса за застраховането в сила от **01.01.2016г.**

Предявените искове са с правно основание **чл. 405 от КЗ и чл. 86 от ЗЗД.**

Съгласно разпоредбата на чл. 405 от КЗ при настъпване на застрахователно събитие застрахователят е длъжен да заплати застрахователно обезщетение в уговорения срок, който не може да бъде по-дълъг от посочения в чл. 108 от КЗ.

Правото на застрахователно обезщетение за имуществени вреди е имуществено право и като такова е наследимо, прехвърлимо.

Обемът на застрахователната отговорност при имущественото застраховане, каквото е застраховка „Автокаско” се определя по правилата на КЗ и съдържание на конкретен договор. Страните са свободни да уговорят както основания за носене на отговорност, така и основания за освобождаване от отговорност, но при съобразяване на ограниченията по чл. 408 от КЗ.

При настъпване на покрито от договора застрахователно събитие за застрахователя възниква задължение, съгласно чл. 405 от КЗ, да заплати на застрахования уговореното застрахователно обезщетение съобразно чл. 396 от КЗ и уговореното в договора. Тази разпоредба предвижда, че обезщетението трябва да бъде равно на размера на вредата към деня на настъпване на застрахователното събитие. Обезщетението не може да надвишава действителната стойност на вещта към момента на ПТП при пълна увреда, като в този случай се дължи обезщетение в размер на стойността, срещу която вместо застрахованото имущество може да се купи друго със същото качество, при условие, че тя не надхвърля уговорената застрахователна сума и отразяват реалната стойност. Застрахователната сума при имущественото застраховане е максималният размер на отговорността на застрахователя за изплащане на обезщетение за претърпени вреди от застрахования при настъпване на застрахователно събитие. Застрахователната сума е стойността на имуществото към момента на сключване на договора за застраховка. Застрахователното обезщетение, което следва да изплати застрахователя при настъпване на застрахователно събитие, е сума в размер на реално претърпените вреди от застрахования поради настъпването на застрахователното събитие, които вреди следва да са изчислени по размер към момента на настъпване на застрахователното събитие. При частична и при пълна увреда на имущество обезщетението не може да надхвърли действителната стойност на вредите. Това е стойността срещу която може да се закупи застрахованото имущество от същото качество при пълна увреда. Възстановителната стойност е стойността, срещу която може имущество да се възстанови до състояние, в което е било преди увредата, вкл. и разходи за транспорт, монтаж, строителство, ремонт и т.н. При определяне на действителната стойност на имущество и на възстановителната стойност не се прилага обезценка. Овехтяването е инкорпорирано в самата застрахователна стойност. При пълна увреда релевантна е действителната стойност на имуществото към момента на застрахователното събитие. При частична увреда релевантна е възстановителната стойност на имуществото към момента на настъпване на застрахователното събитие. (В този смисъл: Решение от 30.01.2012г. н по т.д.№ 1069/2010г. на ВКС, II-ро Т.О.; Решение № 109/14.1.2009г. по т.д.№ 870/2010г. на ВКС, I-во Т.О.; Решение № 115/09.07.2009г. по т.д.№ 627/2008г. на ВКС, II-ро Т.О.; Решение № 79/02.07.2009г. по т.д.№ 156/2009г. на ВКС, I-во Т.О.; всички постановени по реда на чл. 290 от ГПК).

Съгласно разпоредбата на **чл. 390 от КЗ пълна увреда** на имуществото има тогава, стойността на разходите за необходимия ремонт **надвишава 70%** от действителната му стойност.

Съдът приема, че в конкретния случай по делото е установено, че на 18.10.2019г. е настъпило ПТП поради движение с несъобразена скорост на застрахования по застраховка „Каско” при ЗАД“А.” собствен на Майя Видас автомобил „Мицубиши Спейс Стар”, рег. № ****, навлязъл в насрещна лента

за движение, където реализирал ПТП с насрещно движещ се автомобил „Пежо 405”, цялата предна част на „Мицубиши Спейс Стар”, рег. № **** е била увредена, пазарна стойност на ремонт на тези вреди към дата на ПТП е **12 466,62лв.**, ищец е платил **343,20лв.** за репатрирането му със специализиран транспорт, наложило се поради невъзможност на автомобил да се движи безопасно на собствен ход, стойност на автомобила към този момент е **8846лв.**, запазените части са на стойност от **2654лв.** Тези обстоятелства се установяват от приети по делото неоспорени от страните застрахователна полица, свидетелство за регистрация, протокол за ПТП, заключение по съдебно-автотехническата експертиза, което съдът кредитира изцяло като неоспорено от страните, вярно и задълбочено, неопровергано от останалите събрани по делото доказателства.

Неоснователни са доводите на въззивника, че в случая водач на застрахования при него автомобил проявил **груба небрежност**, поради което и имало основание да се намали обезщетението. Грубата небрежност е субективно отношение на водача на застрахования автомобил към предприетите от него действия, допринасящи за настъпване на вредоносния резултат - да е знаел, че с тези действия би допринесъл за вредоносния резултат, но да се е надявал, че ще ги предотврати. Това е модел на поведение в гражданското право, свързан с неполагане на дължимата грижа. Само при наличие на такова субективно отношение, установяващо се от обективните му прояви – неполагане на грижа, каквато и най-небрежният би положил в подобна обстановка, би довело до извод за проявена груба небрежност. В тежест на застрахователя е да установи по несъмнен начин проявата на груба небрежност от водача на застрахования при него автомобил. В случая по делото не е установено, че при процесното ПТП водачът на застрахования при въззивника автомобил не е положил грижа, която би положил и най-небрежния водач, поради което извод за проявена груба небрежност не може да се обоснове. Само по себе си движение с несъобразена с пътна обстановка скорост не може да се обоснове такъв извод. При така установеното съдът приема, че отговорността на застрахователя по чл. 405 от КЗ може да се ангажира от застрахования.

С оглед гореизложеното и като съобрази установеното по делото, че стойност на ремонт на автомобил надхвърля 70% от стойността на автомобила към момента на ПТП, то съдът приема, че в случая е налице тотална щета по смисъла на чл. 390 от КЗ и на чл. 75 и чл. 76 от ОУ, поради което и стойност на обезщетението за отстраняването на вредите е в размер **на 6192лв.** –разликата между стойността на автомобила и стойността на запазените части. Отделно се дължат и разходите за репатрирането на автомобила от **343,20лв.**

По делото не се спори, а и се установява от приетото по делото извлечение от сметки, че на 12.03.2020г. по образуваната щета за процесното ПТП застрахователят е платил на застрахования сумата от **5133,20лв.**, в която са включени **343,20лв.** разходи за репатриране на автомобила и **4790лв.** като

стойност на работи за ремонт на автомобила

Спорен въпрос по делото е дали страните са постигнали извънсъдебна спогодба за разрешаване на спора им за дължимото обезщетение за вреди по застрахования автомобил като се съгласили, че същото е 4790лв.

Спогодбата изисква разрешаване на съществуващ или бъдещ спор чрез взаимни отстъпки, които да променят правоотношението, тоест да го изменят, да го погасят, да създадат ново такова. Изявленията на страните следва да са ясни и изрични, да сочат уреждане на отношения по конкретно правоотношение между страните, да сочат постигнатото уреждане на спора им, както и конкретните постигнати договорености. В хипотеза на спор за обезщетение за претърпени вреди следва да има изявление, че увреденото лице счита договореното/полученото обезщетение за отговарящо на размера на претърпените от него вреди. Само в такава хипотеза може да се приеме, за погасено правото му да търси алтернативната престация. Увреденото лице като страна по спогодбата е обвързано от даденото от него извънсъдебно съгласие да бъде обезщетено напълно с изплащане на уговорения размер в споразумението размер на обезщетението. С получаването на такова обезщетение е изпълнена функцията на застрахователното обезщетение, да се обезщетят вредите на увреденото лице. Само приемане на обезщетение без да има изрично или имплицитно съдържащо се в останали изявления, съпътстващи приемането на сумата, че с получаването на сумата увреденият счита че е напълно обезщетен, не може да установи постигането на спогодба. В конкретния случай съдът пише, че е установено постигнато съглашение между страните за уреждане извънсъдебно на спора между тях да плащане на обезщетение за претърпени вреди при процесното ПТП. Молбата на застрахования от 28.01.2020г. съдържа отправяне на искане от застрахования към застрахователя за уреждане спора чрез плащане на сума от 4790лв., която застрахованият е определил като достатъчна, за да се отремонтира автомобила, макар и с алтернативни части и такива втора употреба, тази молба съдържа и заявено желание регистрация на автомобил да не се прекратява. Тази молба установява обективно изразената воля на ищцата, извънсъдебно след пътно-транспортното произшествие да получи обезщетение в определен размер, осъзнавайки че то е по-ниско от дължимото при ремонт с нови масти. Обстоятелството че съгласието да се счита за обезщетена ако ѝ се плати сумата от 4790лв. да не в двустранно подписан документ между страните, не може да се отрече наличието на определената парична равностойност за причинените на ищеца вреди, която тя е определила и е заявила като достатъчна, за да бъде обезщетена. Няма пречка при спогодба увреденият да направи отстъпки от размер на обезщетението. Установява се от извлечението от банковата сметка, че застрахователят е приел така отправеното предложение и е платил на ищеца исканата от него сума. Изплатеното на застрахования обезщетение съдът приема, че изцяло покрива вредите от пътно-транспортното произшествие, предвид обективизираното от ищеца изявление, че иска да се преразгледа становището на застрахователя и да се ремонтира автомобила за 4790лв., че е приела така платената ѝ сума. Няма данни за проявили се след това вреди, които да са

пряка причинно-следствена връзка с процесното пътно-транспортно произшествие, поради което и отговорността на застрахователя за сума над 4790лв. не може да се ангажира. /В този смисъл Решение 158/ 01.02.2021г. по т.д. № 2569/2019г. на ВКС, 2-ро Т.О./ .

При така възприето решението на СРС в частта, в която е уважен иска за главница следва да се отмени и иск следва да се отхвърли.

По дължимостта на лихва за забава от подаване на исковата молба:

С оглед изхода на делото по главния иск неоснователен е и акцесорния иск.

Отделно не се дължи законна лихва за забава в случая и по следните съображения: Изискването на чл. 390, ал. 1 КЗ при тотална щета застрахователят да изисква от ползвателя на застрахователна услуга удостоверение от компетентните регистрационни органи за прекратяване на регистрацията на моторното превозно средство, в което е отбелязано, че прекратяването на регистрацията е поради настъпилата тотална щета, **не** е условия за уважаване на иска за плащане на застрахователно обезщетение. Същото не се отразява на дължимостта на самото обезщетение, но е от значение за поставянето на застрахователя в забава на плащането на това обезщетение. (В този смисъл Решение № 44/02.06.2015 г. по т. д. № 775/2014 г. на ВКС, ТК, I-во Т.О., Решение № 140/01.08.2018 г. по т. д. № 2278/2017 г. на ВКС, ТК, I-во Т.О.). Тази разпоредба следва да се съобрази при произнасяне по искането за законната лихва, поискана от ищеца с начален момент подаване на исковата молба. В случая не се твърди и не се установява по делото застрахован да е представил на застрахователя доказателства, че автомобилът е с прекратена регистрация, поради което неправилно районният съд е присъдил законната лихва от подаване на исковата молба. Доколкото твърденията на ищеца са, че е продал автомобила, то съдът приема, че не се заявява и намерение да представи такова удостоверение. При така възприето съдът приема, че следва да отмени решението на СРС в частта, с която е присъдена лихва от подаване на исковата молба до изплащането на главницата. Допълнителен аргумент е и че първоначално иск е бил предявен като частичен и лихва при тази хипотеза върху увеличената част се дължи от момент на увеличението, а не от предявяване на част от вземането.

По отговорността за разноски:

С оглед изхода на делото съдът приема, че решението на СРС в частта, в която е поставил в тежест на ответника по исковете разноски следва да се отмени. Ищецът следва да бъде осъден да заплати на ответника съдебни разноски от по 100лв. за всяка инстанция като възнаграждение за юрисконсулт, определено от съда по реда на чл. 78, ал. 8 от ГПК, отделно сумата от 100лв. платени за възнаграждение за вещо лице пред СРС и сумата от 28,04лв. платена държавна такса за производство пред СГС.

Така мотивиран, Софийският градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Решение № 20049882/22.02.2021г. по гр.д. № 45022 по описа за 2020г. на Софийски районен съд, 153-ти състав , с което ЗАД"А." АД, ЕИК **** е осъдено да заплати на М. Н. К., ЕГН ***** на основание на чл. 405 от КЗ сумата от **1402лв.**, ведно със законната лихва от подаване на исковата молба – **18.09.2020г.**, до изплащането ѝ, представляващи обезщетение за претърпени от ищеца **имуществени** вреди – тотална щета на лек автомобил „Мицубиши“, рег. № ****,; на основание на **чл. 78, ал.1** от ГПК съдебни **разноски** от **727лв** и **вместо това постановява:**

ОТХВЪРЛЯ иска, предявен с искова молба вх.№ 22017748/18.09.2020г. н а М. Н. К., ЕГН ***** срещу ЗАД"А." АД, ЕИК ****, с правно основание на **чл. 405 от КЗ** (в сила от 01.01.2016г.) и **чл. 86 от ЗЗД** за заплащане на сумата от **1402лв.** /първоначално заявен за 1000лв. – частичен иск целият за 2000лв., изменен по размер на 09.02.2021г. / ведно със законната лихва от подаване на исковата молба до изплащането ѝ, представляващи обезщетение за претърпени от ищеца **имуществени** вреди по застрахования при ЗАД „А.“ АД по застраховка „Каско“ полица № 0306X0462768/2019г. лек собствен на М. Н. К. автомобил „Мицубиши“, рег. № ****, причинени при ПТП на 18.10.2019г. на път I-6, км. 183 +400 в посока от гр. Бургас към гр. София.

ОСЪЖДА М. Н. К., ЕГН ***** с адрес: гр. София, ж.к. **** и съдебен адрес: адв. П.Г., гр.София, ул. **** да заплати на ЗАД"А." АД, ЕИК **** с адрес на управление: гр. София, ул. **** на основание на чл. 78, ал. 3 и ал. 8 от ГПК сумата от общо **328,04лв.** /триста двадесет и осем лева и 0,04лв/, представляващи съдебни разноски за производство пред СРС и СГС.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____